

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen potilaan oikeudesta läheisten läsnäoloon kuoleman lähestyessä

### Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Antero Laukkasen /kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 378/2020 vp:

*Aikooko hallitus tarkentaa ohjeistusta vanhusten palvelutaloissa ja hoitolaitoksissa, jotta läheiset ja seurakuntien työntekijät pääsevät kuolevan luo, ja varmistaa heille suojavarusteiden käytön ja*

*aikooko hallitus ohjeistaa sallimaan kuolevan henkisen ja hengellisen tuen vanhusten palvelutaloissa ja hoitolaitoksissa korona-aikana?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ympäri vuorokautisessa hoidossa olevalle asiakkaalle tulee tehdä saattohoitopäätös, kun potilaan arvioidaan todennäköisesti kuolevan lähipäivinä- tai viikkoina ja kun potilaan avun ja tuen tarve on kasvanut. On tärkeää, että saattohoitopäätöksen tekeminen ei viivästy, kun edellytykset sen tekemiseen ovat täyttyneet.

Vaikka valtioneuvoston 6.5.2020 annetun päätöksen mukaan ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä on voimassa vierailukiello, on myös koronatilanteen aikana läheisillä ollut mahdollisuus tavata saattohoidossa olevaa potilasta.

Silloin kun saattohoidossa olevan potilaan tila sen sallii, yhteyttä läheisiin voidaan pitää myös puhelimitse ja videoyhteyksien välityksellä. Viimeisinä elinpäivinä ja -viikkoina kommunikointi puhelimitse tai videoyhteyden välityksellä voi olla vaikeaa ja fyysisen läheisyyden merkitys etenkin viimeisinä elinpäivinä voi olla sekä potilaalle että läheiselle suuri.

Sairaaloissa, hoitolaitoksissa ja asumispalveluyksiköissä on terveydentilaltaan hauraampia ihmisiä, joiden riski vakavalle koronaviruksen aiheuttamalle taudille on merkittävästi kohonnut. Viruksen leviämistä voi olla vaikeaa estää ympärivuorokautisessa hoidossa. Tästä syystä on välttämätöntä, että saattohoidossa olevien läheiset ovat oireettomia vieraillessaan sairaaloissa ja hoivakodeissa. On myös tärkeää noudattaa henkilökunnan ohjeistusta tarvittavista hygieniaan liittyvistä toimenpiteistä. Näin menetellen voidaan turvata kuolevalle ihmiselle mahdollisuus läheisten läsnäoloon ja hänen läheisilleen mahdollisuus olla saattamassa kuolevaa potilasta viimeisinä elinpäivinä myös koronatilanteen aikana.

**Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 378/2020 vp**

Saattohoidossa olevan ikääntyneen henkisen ja hengellisen tuen järjestämisestä huolehtiminen kuuluu asiakkaan tai läheisen niin pyytäessä hoitohenkilökunnalle. Korona-aikana useat ympärivuorokautisen hoivan yksiköt ovat järjestäneet videohartausmahdollisuuksia ja joissain yksiköissä myös videokeskustelumahdollisuuksia seurakunnan työntekijöiden kanssa. Useissa ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä on saattohoidosta vastaavat hoitajat, jotka pyrkivät huolehtimaan, että saattohoidossa oleva henkilö saa hyvää huolenpitoa ja hoitoa, eikä olisi kuolinhetkellä yksin.

Helsingissä 29.5.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru